

Een dubbele sidra Matot – Masé is een van de zeven Torahgedeelten die, afhankelijk van het aantal Shabbatot in een jaar worden gelezen en gecombineerd worden tot één sidra, om er zeker van te zijn dat de Torah in één jaar wordt gelezen.

- in het gedeelte Matot beschrijft Moshè de wetten van de eden
- de Israëlieten strijden tegen de Midianieten
- De stammen Ruben en Gad vragen om buiten het land Israël te mogen wonen
- in Masé beloven bovengenoemde stammen de andere stammen te helpen
- G'd vertelt precies waar elke stam zal wonen
- Hij verduidelijkt de wetten van moord en de dochters van Tselofchad ontvangen hun erfdeel.

De bloedwreker.

Het is even slikken voor moderne, 'verlichte' westerlingen, maar de Torah spreekt op verschillende plaatsen over 'bloedwraak'.

Wanneer Kaïn zijn broer Abel heeft gedood, zegt de Eeuwige; *“De stem van het bloed schreeuwt tot mij van de aardbodem.”* (Gen. 4:10)

Na de zondvloed klinkt het; *“Wie het bloed van de mens vergiet, diens bloed zal door de mens vergoten worden.”* (Gen. 9:6) Onschuldig vergoten bloed schreeuwt om vergelding.

Zo staat er in onze Parasha; *“De bloedwreker, die moet hem die een doodslag begaan heeft, doden; als hij hem aantreft mag hij hem doden.”* (Num. 35:19)

Het lijkt er dus op dat bloedwraak voor de Torah een vanzelfsprekendheid is.

Maar bij nadere beschouwing blijkt de zaak ingewikkelder.

Na de moord op Abel -*Hevel* -*ademtucht* wordt Kaïn -*Qajin*- *aanwinst*, verbannen.

Hij is bang dat hij gedood zal worden maar de Eeuwige antwoordt; *“Ieder die Kaïn doodt zal zevenvoudig gewroken worden.”* (Gen. 4:15)

De geweldteksten moeten wij plaatsen in de boodschap die de Torah wil overdragen.

Dat de Torah bezwaar heeft tegen bloedwraak, blijkt ook uit de tekst in Numeri 35.

Daar is sprake van speciale steden waarheen iemand kan vluchten als hij een ander heeft gedood.

Deze steden dienen als *'wijkplaat tegen de wreker, zodat de moordenaar niet gedood wordt voordat hij voor de gemeenschap terecht heeft gestaan.'* (Num. 35:12)

Hoe moeten we nu het beeld verdedigen dat de Torah om liefde draait zoals ook Jeshûa beweerde in Mark. 12:29-31 waar Hij Lev. 19:18 citeerde. Zie ook Deut. 33:3,4; G'd heeft alle volken lief en Paulus zegt in Rom. 13:8 en 10, dat *'de liefde de vervulling is van de Torah.'*

Een antwoord op deze vraag vinden we in de specifieke wetgeving betreffende de doodstraffen.

Bij het voltrekken van een doodstraf moesten minimaal twee getuigen zijn die de overtreding hadden waargenomen. (Deut. 17:6; 19:15-20)

Verder moesten de getuigen apart gehoord worden door de rechters, moesten deze exact weten waar, wanneer en wat er gebeurde en moesten hun verklaringen consistent zijn.

Verder moesten de getuigen een duidelijke waarschuwing aan de overtreder hebben gegeven, (Lev. 19:17)

mochten familieleden niet tegen elkaar getuigen (Deut.24:16) en mochten de getuigen geen valse verklaringen afleggen. (nogmaals Deut.19:15-20 is hier heel duidelijk)

Tot slot ligt een belangrijk deel in handen van de *shoftiem*, de rechters en moesten zij gerechtigheid nastreven en op een eerlijke wijze handelen in rechtszaken. (Deut.16:18-20)

Zo stelde Shimon Bakon* *“dat de Torah juist aanspoort om steeds het leven te kiezen, dat via gehoorzaamheid aan de Torah in contact te blijven met de Levende Schepper en Zijn levengevende zegeningen te ontvangen.”* (Deut. 30:15-19)

De Torah keurt bloedwraak af, maar houdt er rekening mee dat het in die tijd een diepgewortelde gewoonte was. Daarom geeft de Torah regels die er op gericht zijn om de mens deze gewoonte stapje voor stapje af te leren.

Met als uiteindelijke doel dat het verschijnsel bloedwraak geheel verdwijnt.

Zo zien we dat als men zomaar teksten 'plukt', al snel kippenvel krijgt en kakelen dan al veroordelend dat deze G'd een andere is dan in de Brit Chadasha. het Vernieuwde Verbond.

Tradduttore, traditore.

De Torah biedt dus de mogelijkheden om in lastige gevallen gerechtigheid te brengen via straffen in bredere zin via een rechtbank, maar Jeshûa leerde dat de Torah in principe altijd eerst een beroep doet op het hogere gebod van liefde. (Marcus 12:30)

In de tijd van Jeshûa werd de Torah misbruikt en verdraait door sommige religieuze leiders.

Sommigen hadden het oog-voor-oog principe verheven binnen de Torah, boven de liefde en dus werd de Torah toegepast als strafsysteem i.p.v. een systeem om lief te hebben.

Zo horen we ook vandaag de dag deze tekst uit zijn verband wordt gehaald.

In Ex. 21:23-25 staat; *“Maar als er wel dodelijk letsel is, moet u geven leven voor een leven, oog voor oog, tand voor tand, hand voor hand, voet voor voet, brandwond voor brandwond, wond voor wond, striem voor striem.”*

In de Joodse traditie wordt het oog-om-oog principe als een schadevergoedingsplicht uitgelegd.

Als iemand een oog uitsloeg, moest men dat vergoeden met iets van vergelijkbare waarde.

Dat is dus heel wat anders, of zelfs het tegenovergestelde, dan wraak nemen door bij de ander dezelfde schade toe te brengen.

Rabbijn Raphael Evers zegt over deze uitdrukking;

“Een bekend Italiaans gezegde luidt 'tradduttore, traditore'; vertaling is verraad.

Letterlijke vertaling is nooit bepalend voor de betekenis van de Torah.

Op grond van bovengenoemde tekst, die door niet-joden gelezen wordt als het recht op vergelding, is het jodendom in de loop van de eeuwen een barbaarse wreedheid verweten.

Een letterlijke vertaling vormt vaak aanleiding tot misbruik van Bijbelteksten.

De letterlijke vertaling moet passen in het doel en de structuur van de Torah.”

Gekomen om te dienen. (Marcus 10:43)

Jeshûa gaf ons een volmaakt voorbeeld van vriendelijkheid en liefde. Tijdens zijn aardse bediening toonde Jeshûa zijn liefde voor anderen door de zieken te genezen, armen en behoeftigen te troosten, te zegenen en de gehele mensheid te dienen. Hij diende de wil van Zijn Vader. (Joh. 7:16)

De Bijbel laat ons echter ook zien dat Jeshûa ook menselijke emoties heeft ervaren, zoals verdriet, angst en gerechtvaardigde boosheid, (Joh. 2:4; 11:35; Luc.19:47; Marc. 3:5a en vers 33 bijv.) maar bovenal is Hij trouw gebleken en deed wat de Vader Hem opdroeg. (Joh.5:19-43)

Dat wij, al is het struikelend, Hem willen blijven bijbenen want de Vader weet wat voor maaxsel wij zijn en blijft bedenken dat wij stof zijn. (Psalm 103:14)

Dat is een vaste grond in woelige tijden.

Fêdde

Bronnen; de Studie Bijbel; 'Stemmen bij de Torah' van St. LEV; 'Terug naar de Bron' van M.R Doeve en mijn eigen gedachten.

* Dr. Shimon Bakon, 1916-2019, was redacteur bij Jewish Bible Quarterly, een tijdschrift over de Tenach.

*Messiaanse Joodse schrijvers stellen dat het 'geloof van Jeshûa' heel vaak onzorgvuldig vertaald is met 'het geloof in Jeshûa'. Uit de Griekse context is vaak te halen of het 'in of van' moet zijn.

“Namelijk de rechtvaardigheid Gods door het geloof van Jezus Christus, tot allen, en over allen, die geloven; want er is geen onderscheid.” Rom. 3:22 – St. Vertaling.